

Belastingdienst

Toelichting 2017

Aangifte schenkbelasting

Dit is een toelichting bij het formulier *Aangifte schenkbelasting*. Deze toelichting bestaat uit twee onderdelen:

- A Algemene informatie over de schenkbelasting
- B Uitleg bij de vragen in het formulier *Aangifte schenkbelasting*

Hoe gebruikt u deze toelichting?

Deze toelichting is geschreven voor iemand die een schenking krijgt en zelf het aangifteformulier invult. De ontvanger en de schenker kunnen ook samen het formulier invullen en aangifte doen.

Inhoud

A Algemene informatie over de schenkbelasting	2
B Uitleg bij (de vragen in) het formulier <i>Aangifte schenkbelasting</i>	2
1 Gegevens ontvanger	3
2 Gegevens schenker	4
3 Gegevens schenking	4
4 Eerdere schenkingen in 2017	6
5 Vrijstellingen	7
6 Aanslag schenkbelasting	10
7 Correspondentieadres	10

A Algemene informatie over de schenkbelasting

Wat is een schenking?

U ontvangt een schenking als u van iemand iets krijgt waardoor u rijker wordt en de ander armer. Een schenking wordt ook wel een gift genoemd.

Wanneer doet u aangifte schenkbelasting?

Hebt u een schenking gekregen? Dan moet u aangifte schenkbelasting doen als:

- u het formulier *Aangifte schenkbelasting* van ons hebt ontvangen
- u de schenking van uw ouder(s) hebt gekregen en de schenking hoger is dan € 5.320
- u de schenking niet van uw ouder(s) hebt gekregen en de schenking hoger is dan € 2.129

Hebt u een schenking gedaan? Dan hoeft u alleen aangifte schenkbelasting te doen als u het formulier *Aangifte schenkbelasting* van ons hebt ontvangen. Schenker en ontvanger kunnen ook samen aangifte doen op hetzelfde formulier.

B Uitleg bij (de vragen in) het formulier *Aangifte schenkbelasting*

Postadres voor het indienen van de *Aangifte schenkbelasting*

Het belastingkantoor waar u de *Aangifte schenkbelasting* naartoe moet sturen is:

Belastingdienst/Kantoor Eindhoven
Antwoordnummer 14670
5600 WK Eindhoven

Voor welke datum moet de aangifte bij ons binnen zijn?

Uw aangifte moet bij ons binnen zijn vóór 1 maart 2018. Het kan zijn dat wij na deze datum informatie ontvangen dat er een schenking is gedaan, en u dan een aangifteformulier toesturen. Op dit aangifteformulier staat dan de datum vermeld waarop de aangifte bij ons binnen moet zijn. Als u geen aangifte doet, schatten wij zelf hoeveel schenkbelasting u moet betalen. Wij sturen u dan een aanslag voor het bedrag dat wij hebben geschat. Misschien moet u ook een boete betalen.

Uitstel aanvragen

Kunt u het aangifteformulier niet op tijd terugsturen? Dan kunt u vóór de inleverdatum uitstel aanvragen. Stuur hiervoor een brief naar:

Belastingdienst/Kantoor Eindhoven
Antwoordnummer 14670
5600 WK Eindhoven

Wat moet er in de brief staan?

Vermeld in uw brief de volgende gegevens:

- de reden waarom u uitstel vraagt
- jaar en datum van de schenking
- een omschrijving van de schenking
- burgerservicenummer van de schenker en ontvanger
- uw voorletters en achternaam
- uw adres
- uw postcode en woonplaats
- datum ondertekening
- uw handtekening

Meer informatie

Meer informatie vindt u op belastingdienst.nl/schenken.

1 Gegevens ontvanger

Vul de gegevens van de ontvanger in. Is de ontvanger geen persoon, maar bijvoorbeeld een stichting? Dan vult u alleen de naam en het RSIN/fiscaal nummer in.

Relatie met de schenker

Voor de schenkbelasting gelden verschillende tarieven. Er gelden ook vrijstellingen. Zie 5 *Vrijstellingen*. Het tarief dat u betaalt, en de vrijstelling hangen af van:

- de waarde van de schenking
- uw relatie met degene van wie u de schenking krijgt

Vermeld uw relatie met de schenker. Bijvoorbeeld 'kind', 'pleegkind', 'stiefkind', '(achter)kleinkind', 'partner', of 'anders'.

Wilt u nagaan hoeveel schenkbelasting u moet betalen over een schenking? Gebruik dan de rekenhulp op belastingdienst.nl/schenken. Vul de waarde in van de schenking en uw relatie met de schenker, en u ziet hoeveel schenkbelasting u moet betalen.

Kinderen

Voor de schenkbelasting bent u ook een kind van de schenker als:

- u een kind bent van de partner van de schenker
- u door de schenker als kind bent erkend
- u een geadopteerd kind bent van de schenker
- uw partner een kind is van de schenker

Pleegkinderen

Voor de schenkbelasting bent u een pleegkind van de schenker als u vóór uw 21e verjaardag minimaal vijf jaar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend door de schenker (en zijn of haar echtgenoot of echtgenote) bent onderhouden en opgevoed.

Bent u voor uw 21e getrouwd? Dan moet u voor de huwelijksdatum minstens vijf jaar uitsluitend of nagenoeg uitsluitend door de schenker (en zijn of haar echtgenoot of echtgenote) zijn onderhouden en opgevoed.

Partners

Voor de schenkbelasting bent u een partner van de schenker als u:

- met de schenker bent getrouwd en u niet bent gescheiden van tafel en bed
- u geregistreerd partner van de schenker bent
- u ongetrouwd samenwoont met de schenker (Zie de uitleg van het begrip 'samenwonenden'.)

Partners worden voor de berekening van schenkbelasting gezien als één persoon. Dat werkt twee kanten op:

- Als beide partners ieder een schenking doen, zien wij dat als schenkingen door één persoon. Wij tellen dan de schenkingen bij elkaar op.
- Als beide partners een schenking krijgen, dan zien wij dit als een schenking aan één persoon. Dit heeft gevolgen voor de berekening van de hoogte van de schenkbelasting.

Let op!

Als de ene partner een schenking doet aan de andere partner, moet de ontvanger aangifte doen en schenkbelasting betalen. Alleen als u in gemeenschap van goederen bent getrouwd, betaalt u geen schenkbelasting, tenzij de ene partner een deel van zijn privévermogen aan de andere partner schenkt.

Voorbeeld

U ontvangt een erfenis van uw overleden vader. In zijn testament heeft uw vader vastgelegd dat de erfenis alleen uw vermogen is en niet het vermogen van uw echtgenoot wordt. Als u de erfenis toch wilt delen met uw echtgenoot, dan doet u een schenking aan uw echtgenoot waarover u schenkbelasting moet betalen.

Samenwonenden

Als u niet getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt, bent u voor de schenkbelasting toch partners als u voorafgaand aan de schenking tenminste twee jaar lang hebt voldaan aan alle volgende voorwaarden:

- U hebt een door een notaris opgemaakt samenlevingscontract met een wederzijdse zorgverplichting.
- U bent allebei meerderjarig.
- U staat allebei op hetzelfde adres ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente of een vergelijkbare administratie buiten Nederland.
- U bent geen bloedverwanten in de rechte lijn. Bloedverwanten in de rechte lijn zijn bijvoorbeeld een vader en zijn dochter en een grootmoeder en haar kleinzoon.
- U bent alleen met elkaar partner en hebt voor de schenkbelasting geen partnerschap met een ander.

Voldoet u aan alle voorwaarden voor samenwonenden, maar hebt u geen notarieel samenlevingscontract? Dan bent u toch partner voor de schenkbelasting als u allebei minimaal vijf jaar op het zelfde adres staat ingeschreven.

Woonde u eerder samen, maar stond u niet meer het hele jaar ingeschreven op hetzelfde adres? Dan blijft u partner voor de schenkbelasting als het samenwonen niet meer mogelijk is als gevolg van opname in een verpleeghuis of verzorgingshuis.

Verwanten

Verwanten zijn familie van elkaar. U kunt bloedverwant of aanverwant zijn:

- U bent een bloedverwant van de schenker als u gemeenschappelijke voorouders hebt.
- U bent een aanverwant van de schenker als u met een bloedverwant van de schenker bent getrouwd, een geregistreerd partnerschap hebt of samenwoont.

Voor de schenkbelasting behandelen wij bloedverwanten en aanverwanten hetzelfde. Stel, u bent getrouwd met een kind van de schenker. Dan geldt u voor de schenkbelasting ook als een kind van de schenker. Deze regeling gaat alleen op voor:

- echtgenoten, geregistreerd partners en samenwonenden zolang het huwelijk, geregistreerd partnerschap of het samenwonen duurt
- de overblijvende echtgenoot, geregistreerd partner of samenwonende als het huwelijk, geregistreerd partnerschap of samen wonen is geëindigd door het overlijden van de andere partner

Voorbeeld

Een getrouwde vrouw krijgt een schenking van haar schoonouders. Omdat zij getrouwd is met de zoon van de schenkers, betaalt zij schenkbelasting volgens het tarief voor schenkingen van ouders aan kinderen. Als haar echtgenoot is overleden, en zij na het overlijden een schenking krijgt, is dit tarief ook van toepassing. Is het huwelijk door echtscheiding beëindigd, dan is zij voor de schenkbelasting geen aanverwant meer. In dat geval valt zij in de tariefgroep overig.

Voldoet u aan de voorwaarden voor het partnertarief?

Voor partners die aan elkaar schenken geldt een lager tarief voor de schenkbelasting dan voor anderen. Antwoord 'Ja' als u en de schenker:

- elkaars echtgenoten zijn
- geregistreerd partner van elkaar zijn
- samenwonend partner zijn
- in 2017 gaan trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan

Kies ook 'Ja' als de schenking door uw ex-partner wordt gedaan op basis van afspraken, bijvoorbeeld in een echtscheidingsconvenant.

Kies in alle overige gevallen 'Nee'.

2 Gegevens schenker

Vul de gegevens van de schenker in. Is de schenker geen persoon, maar bijvoorbeeld een stichting? Dan vult u alleen de naam en het RSIN/fiscaal nummer in.

3 Gegevens schenking

Waarde bij schenking van zaken

Bij vraag 3 moet u de waarde van de schenking invullen. U moet daarvoor meestal uitgaan van de marktwaarde op het moment van de schenking, tenzij in de toelichting van de vraag anders is aangegeven. De marktwaarde is het hoogste bedrag dat u bij een eventuele verkoop zou kunnen krijgen. Wij noemen dit ook wel de waarde in het economisch verkeer. Als u niet weet wat de waarde van een schenking is, kunt u deze laten taxeren.

3b Is de schenking herroepbaar?

Een schenking is herroepbaar als u hebt laten vastleggen dat deze teruggedraaid kan worden. De schenker kan dan op elk moment en zonder opgave van reden de schenking terugnemen. Als de schenking herroepen wordt, moet u wel schriftelijk kunnen aantonen dat u dit op voorhand hebt vastgelegd.

3c Geldbedrag

Met een geldbedrag bedoelen we contant geld, maar ook geld dat op uw rekening wordt gestort.

3d Onroerende zaken

Onroerende zaken zijn bijvoorbeeld een stuk grond, een huis met een garage of een losse garagebox. Vul bij deze vraag de waarde in van de onroerende zaak.

Gaat het om een woning in Nederland? Dan vult u de WOZ-waarde van de woning in. Heeft de onroerende zaak geen WOZ-waarde, bijvoorbeeld omdat het om een woning buiten Nederland gaat of om een weiland of een stuk grond? Dan vult u de marktwaarde van de onroerende zaak in. De marktwaarde is het hoogste bedrag dat u bij een eventuele verkoop zou kunnen krijgen. Als u niet weet wat de waarde van een schenking is, kunt u deze laten taxeren.

Krijgt u niet het eigendom van een onroerende zaak geschonken, maar bijvoorbeeld het vruchtgebruik? Dan vult u de onroerende zaak en de gegevens daarover niet hier in, maar bij vraag 3l.

WOZ-waarde bij een woning

Is de onroerende zaak in gebruik als woning. En heeft de gemeente de WOZ-waarde vastgesteld? Dan vult u de WOZ-waarde in met de peildatum 1 januari 2016. Deze waarde vindt u in de WOZ-beschikking 2017 van de gemeente. U mag ook de WOZ-waarde van 2018 met als peildatum 1 januari 2017 invullen.

Is de waarde van de woning veranderd voordat de woning werd geschonken, maar nadat de WOZ-waarde is vastgesteld? Bijvoorbeeld door een verbouwing? Vul dan de marktwaarde in op het moment van de schenking.

Vul de WOZ-waarde ook in als er sprake is van een vakantiewoning.

Gaat het om een landgoed dat onder de Natuurschoonwet valt?

En weet u niet wat de marktwaarde is? Dan kunt u het landgoed laten taxeren. Bij vraag 5d kunt u om een bijzondere vrijstelling voor deze schenking vragen. Die kunt u bij vraag 5d toelichten. Geef daar ook het beschikingsnummer op van de aanwijzing als landgoed dat onder de Natuurschoonwet valt.

Hebt u een koopsom betaald voor de onroerende zaak?

Vul dan hier het bedrag in dat u hebt betaald voor de onroerende zaak. Wij berekenen het bedrag van de schenking aan de hand van de waarde en de betaalde koopsom.

Is een deel van de koopsom kwijtgescholden?

Hier vult u het deel in van de koopsom dat u niet hoeft te betalen.

Voorbeeld

Uw ouders hebben een woning die € 200.000 waard is en u hebt afgesproken dat u deze woning van hen koopt voor € 200.000. Zij besluiten u echter € 75.000 van de koopsom kwijt te schelden, zodat u voor de woning maar € 125.000 betaalt. U vult dan bij deze vraag € 75.000 in.

3e Effecten of (incourante) aandelen

Effecten zijn aandelen, obligaties, winstbewijzen of opties. De waarde van effecten die zijn genoteerd aan de Euronext-effectenbeurs in Amsterdam, staat in de Officiële Prijscourant. Ga voor de waarde van deze effecten uit van de waarde van de slotkoers vóór de dag van de schenking. Uw bank kan u helpen uit te zoeken wat deze slotkoers was. Voor effecten die niet in de Officiële Prijscourant staan, gaat u uit van de marktwaarde op de dag van de schenking.

Vul hier ook de waarde in van aandelen in een bv of nv als die aandelen minder zijn dan 5% van alle aandelen in die bv of nv. Hebt u wel meer dan 5% van de aandelen in een bv of nv (u hebt dan een aanmerkelijk belang)? De waarde van deze aandelen vult u in bij vraag 3j.

3f Kwijtschelding van een schuld

Hebt u een schuld of lening en wordt deze kwijtgescholden? Vul dan hier het bedrag in dat u niet meer hoeft te betalen.

Voorbeeld

U hebt in 2015 van uw tante € 10.000 geleend om een auto te kopen. U hebt afgesproken dat u elk jaar € 1000 aflost op de lening. U hebt in 2015 en in 2016 de € 1000 betaald. In 2017 zegt uw tante dat u het restant niet meer hoeft te betalen. U hebt dan in 2017 een schenking gekregen van € 8000.

3g Schenking op papier

Een schenking op papier is alleen op papier vastgelegd. De schenker maakt dus geen geld over en het geld blijft ook op de rekening staan van de schenker. De schenker heeft daardoor een schuld aan de ontvanger. De ontvanger kan het geld pas opeisen als de schenker overlijdt. We noemen een schenking op papier ook wel een schuldigerkenning uit vrijgevigheid.

3h Periodieke uitkeringen

De gegevens die u hier moet invullen vindt u vaak in de overeenkomst van de periodieke uitkering.

3i Afgezonderd particulier vermogen (APV)

Een afgezonderd particulier vermogen (APV) is een vermogen dat een particulier belang dient, bijvoorbeeld dat van een familie. Voorbeelden van een APV zijn:

- (family) trusts
- Antilliaanse Stichtingen particulier fonds (SPF)
- (Private) Foundations
- Anstalts
- Stiftungen
- bepaalde particuliere stichtingen en verenigingen
- andere vergelijkbare (buitenlandse) doelvermogens

3j Ondernemingsvermogen of aandelen in een aanmerkelijk belang

Wij adviseren u voor een juiste beantwoording van deze vragen een fiscaal dienstverlener in te schakelen.

U kunt ook meer informatie vinden in de brochure *Erf- en schenkbelasting en de bedrijfsopvolgingsregeling*. Deze brochure kunt u downloaden van belastingdienst.nl.

Goingconcernwaarde gehele onderneming

Dit is de waarde die geldt bij voortzetting van de onderneming, en betreft het ondernemingsvermogen inclusief beleggingsvermogen. Bij de goingconcernwaarde wordt de onderneming gewaardeerd als samenhangend geheel, inclusief goodwill.

Liquidatiewaarde is hoger dan de goingconcernwaarde

De liquidatiewaarde en goingconcernwaarde zijn meestal niet gelijk. De liquidatiewaarde is de waarde die geldt bij verkoop, bijvoorbeeld in geval van een faillissement, terwijl de goingconcernwaarde de 100%-waarde is van het ondernemingsvermogen inclusief het beleggingsvermogen. Als de liquidatiewaarde hoger is dan de goingconcernwaarde dan gaan wij uit van de liquidatiewaarde voor de berekening van de schenkbelasting.

Liquidatiewaarde gehele onderneming

Ga uit van de hoogst mogelijke verkoopprijs (de marktwaarde) die men voor alle vermogensbestanddelen van de onderneming zou kunnen krijgen.

Belastinglatentie gehele onderneming

De belastinglatentie is de inkomstenbelasting (box 1 of 2) die nu nog niet hoeft te worden betaald omdat de onderneming (geruisloos) wordt voortgezet. Deze toekomstige belastingsschuld verlaagt het belastbare bedrag van de schenkbelasting.

Betaalde koopsom voor de onderneming

Hebt u een koopsom betaald voor de onderneming? Vul dan in hoeveel u hebt betaald.

Waarde geschonken onderneming

Vul hier de goingconcernwaarde in van het geschonken deel (of als die hoger is: de liquidatiewaarde van het geschonken deel), verminderd met een evenredig deel van de belastinglatentie van de onderneming.

Krijgt u bijvoorbeeld 50% van de onderneming geschonken? Dan vult u hier 50% van de goingconcernwaarde (of liquidatiewaarde) in, verminderd met 50% van de eventuele belastinglatentie.

3k Faciliteiten voor bedrijfsopvolging

Als u gebruikmaakt van de bedrijfsopvolgingsregeling, hebt u recht op een vrijstelling van de schenkbelasting. Als de waarde van de schenking hoger is dan deze vrijstelling, kunt u voor dit overblijvende bedrag uitstel van de betaling aanvragen. Wij sturen u dan een zogenoemde conserverende aanslag. Deze aanslag hoeft u pas uiterlijk na 10 jaar te betalen. U moet wel voldoen aan bepaalde voorwaarden.

Meer informatie vindt u in de brochure *Erf- en schenkbelasting en de bedrijfsopvolgingsregeling*. Deze brochure kunt u downloaden van belastingdienst.nl. Of laat u voorlichten door een fiscaal dienstverlener over de regeling.

3l Andere zaken

Het kan zijn dat u een kunstvoorwerp of antiek krijgt, maar een schenking hoeft geen tastbare zaak of geld te zijn. U kunt bijvoorbeeld het recht krijgen om een stuk grond te gebruiken of om in een woning te wonen. Dat heet vruchtgebruik. Of iemand kan u geld lenen tegen gunstige voorwaarden of u krijgt een verzekeringspolis. Ook dat zijn schenkingen. De waarde van zo'n schenking is soms moeilijk te bepalen. Meer informatie hierover vindt u op belastingdienst.nl.

4 Eerdere schenkingen in 2017

Hebt u eerder in 2017 al schenkingen gekregen van dezelfde persoon? Maar hebt u daarover nog geen aangifte gedaan? Bijvoorbeeld omdat de waarde van de schenking lager was dan de vrijstelling? Dan moet u alsnog aangifte doen van die schenkingen. Zo kunnen wij de juiste vrijstellingen berekenen.

Wij berekenen de schenkbelasting over het totaal van de schenkingen van dezelfde schenker in één jaar. Hebt u over die schenking eerder in het jaar al schenkbelasting betaald? Dan verrekenen wij dat.

Let op!

Partners worden voor de berekening van de schenkbelasting gezien als één persoon. Dat werkt twee kanten op:

- Als beide partners ieder een schenking doen, zien wij dat als schenkingen door één persoon. De schenkingen moeten dan bij elkaar opgeteld worden.
- Als beide partners een schenking krijgen, dan zien wij dit als een schenking aan één persoon. Dit heeft gevolgen voor de berekening van de hoogte van de schenkbelasting. Schenkingen die ouders apart aan hun kind doen, moeten altijd bij elkaar opgeteld worden, ook als de ouders gescheiden zijn.

5 Vrijstellingen

Voor de schenkbelasting gelden vrijstellingen. Dat betekent dat u pas schenkbelasting betaalt als de waarde van de schenking hoger is dan een bepaald bedrag (het bedrag van de vrijstelling).

Voor de schenkbelasting gelden de volgende vrijstellingen:

- de algemene vrijstelling
- de vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen
- de eenmalig verhoogde vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen vanaf 18 tot 40 jaar (vrij te besteden)
- de eenmalig verhoogde vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen vanaf 18 tot 40 jaar voor een dure studie
- de eenmalige vrijstelling voor een schenking aan iemand tussen de 18 en 40 jaar, voor de eigen woning.

Let op!

U kunt maar één verhoogde vrijstelling kiezen.

Algemene vrijstelling

De algemene vrijstelling is € 2.129. Krijgt u in één jaar schenkingen van verschillende personen? Dan geldt voor iedere schenking dat u tot € 2.129 geen schenkbelasting hoeft te betalen. Een vrijstelling geldt per schenker. Schenkingen die u in één jaar krijgt van verschillende mensen, hoeft u niet bij elkaar op te tellen.

Op deze regel zijn twee uitzonderingen. U moet schenkingen van verschillende schenkers wel bij elkaar optellen als:

- de schenkers elkaars partner zijn (een uitleg van het begrip 'partner' vindt u bij het onderdeel *1 Gegevens ontvanger*)
- de schenkers uw ouders zijn, ook als ze gescheiden zijn

Krijgt u in één jaar meerdere schenkingen van dezelfde persoon? Dan moet u die schenkingen bij elkaar optellen. Komen die schenkingen in totaal boven de € 2.129 uit, dan moet u schenkbelasting betalen over het bedrag boven de € 2.129.

Vrijstelling voor een schenking van ouders aan hun kinderen

Uw ouders mogen u in 2017 € 5.320 belastingvrij schenken.

5a Eenmalig verhoogde vrijstelling

Bent u tussen de 18 en 40 jaar? Dan mogen uw ouders u één keer € 25.526 belastingvrij schenken. U mag maar één keer gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling. Deze regeling geldt ook nog als u ouder bent dan 40, maar een partner hebt die jonger is dan 40 jaar. De dag van uw 40e verjaardag telt ook nog mee. U mag deze schenking vrij besteden. Wilt u gebruikmaken van deze vrijstelling? Vul dan ja in bij vraag 5a.

Let op!

Als u deze vrijstelling kiest, kunt u na 2017 geen gebruik meer maken van de verhoogde vrijstelling voor een dure studie of voor de eigen woning.

Krijgt u in 2017 een schenking van uw ouders die u gebruikt voor de financiering van een dure studie of voor de eigen woning? Lees dan eerst de toelichting bij 5b en 5c om te zien of u recht hebt op die vrijstellingen. Wilt u een van die vrijstellingen gebruiken? Kies dan nee bij vraag 5a.

5b Eenmalige vrijstelling voor de eigen woning van maximaal € 100.000

U kunt gebruikmaken van de vrijstelling als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- U of uw partner is tussen de 18 en 40 jaar op het moment dat u de schenking krijgt. Ontvangt u de schenking op de dag van uw 40e verjaardag? Dan geldt de vrijstelling ook nog.
- U hebt niet eerder gebruikgemaakt van een van de verhoogde vrijstellingen voor een schenking die u van dezelfde schenker kreeg. (Hebt u eerder een verhoogde vrijstelling gehad? Dan hebt u misschien nog wel recht op een deel van deze vrijstelling. Zie de uitleg verderop in deze toelichting.)
- U gebruikt het bedrag van de schenking om:
 - een eigen woning te kopen, te verbeteren of te onderhouden
 - uw eigenwoningschuld af te lossen
 - een restschuld van uw verkochte eigen woning af te lossen
 - rechten van erfpacht, opstal of beklemming van de eigen woning af te kopen
- U kunt schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk is betaald en dat u de schenking hebt gebruikt voor uw eigen woning.
- U gebruikt de schenking vóór 31 december 2019 voor uw eigen woning.

Hebt u de schenking in een schriftelijke overeenkomst vastgelegd? Dan mogen daarin geen voorwaarden voor de schenking staan, tenzij in de voorwaarde staat dat de schenking vervalt als het geld niet op tijd aan de eigen woning wordt besteed.

Schenking verdelen over meerdere jaren

De schenker mag het bedrag van de maximale vrijstelling schenken over de jaren 2017 tot en met 2019. Wel geldt de voorwaarde dat u of uw partner nog geen 40 jaar is op het moment dat u een schenking krijgt. U vraagt de vrijstelling aan in elk jaar waarin u een schenking ontvangt.

Als u de schenking ontvangt in meerdere jaren, komt de schenking in het eerste jaar in plaats van de algemene vrijstellingen van € 5.320 of € 2.129. In de andere jaren hebt u nog wel recht op deze algemene vrijstellingen.

Schenking besteden in meerdere jaren

Hebt u het bedrag in een keer ontvangen in 2017? U mag de schenking dan besteden in de jaren 2017 tot en met 2019. Zo mag u bijvoorbeeld elk jaar een even groot bedrag gebruiken voor uw eigen woning, of de eerste twee jaar niets en in 2019 het hele bedrag.

Splitsen van de vrijstelling voor eigen woning

U kunt de het vrijgestelde bedrag in één jaar ook splitsen in € 25.526 gewone vrijstelling en € 74.474 vrijstelling voor de eigen woning.

Hebt u vóór 2010 gebruikgemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling?

Hebt u in 2009 of eerder al gebruikgemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling? En bent u nu nog geen 40 jaar of is uw partner nu nog geen 40 jaar? Dan kunt u nog gebruikmaken van een vrijstelling van € 27.650 voor het verwerven van een eigen woning of voor kosten die daarvoor zijn gemaakt. Voor deze vrijstelling gelden dezelfde voorwaarden als bij de eenmalig verhoogde vrijstelling van de eigen woning. Wilt u gebruikmaken van deze vrijstelling? Vul dan ja in bij vraag 5b. Wij berekenen op basis van onze gegevens hoe hoog de vrijstelling is waarop u recht hebt.

In 2013 of 2014 de vrijstelling van € 100.000 al gebruikt?

Hebt u in 2013 of 2014 gebruikgemaakt van de tijdelijk verhoogde vrijstelling van 100.000 voor de eigen woning? Dan komt u in 2017 niet meer in aanmerking voor een verhoogde vrijstelling. Vul nee in bij vraag 5b.

Hebt u in 2015 of 2016 gebruikgemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling?

Hebt u in 2016 gebruik gemaakt van de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling van € 25.449 of € 53.016? Dan kunt u kiezen om in 2017 gebruik te maken van een vrijstelling voor uw eigen woning van maximaal € 46.824.

Hebt u in 2015 gebruikgemaakt van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 25.322 of € 52.752? Dan kunt u kiezen om in 2017 gebruik te maken van een vrijstelling eigen woning van maximaal € 46.824.

Wilt u gebruikmaken van deze vrijstelling? Vul dan ja in bij vraag 5b. Wij berekenen op basis van onze gegevens hoe hoog de vrijstelling is waarop u recht hebt.

5c Vrijstelling voor financiering van een studie

U mag gebruikmaken van de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 53.176 als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- De studie of opleiding kost ten minste € 20.000 per jaar, exclusief levensonderhoud.
- De schenking is vastgelegd in een notariële akte waarin staat:
 - voor welke studie of opleiding de schenking is bedoeld
 - het bedrag van de verwachte kosten van de studie of opleiding
 - een ontbindende voorwaarde dat de schenking vervalt als het bedrag niet binnen twee jaar na het jaar van de schenking is besteed aan de vermelde studie of opleiding
- U en uw ouders kunnen schriftelijk aantonen dat de schenking daadwerkelijk door uw ouders is betaald en door u is gebruikt voor de opleiding of studie.

Let op!

De aanvullende vrijstelling geldt niet voor de aflossing van schulden die u al bent aangegaan voor de financiering van een buitengewoon dure studie of opleiding voordat u de schenking kreeg.

U kunt maar één keer een verhoogde vrijstelling gebruiken

Elke ontvanger kan per schenker maar één keer gebruikmaken van de eenmalige verhoogde vrijstelling of de verhoging daarvan. Dat betekent dat als u voor 2017 een verhoogde vrijstelling vraagt, u in een ander jaar geen beroep meer kunt doen op een verhoogde vrijstelling. Het is niet mogelijk om bijvoorbeeld in 2017 de eenmalig verhoogde vrijstelling van € 25.526 te vragen en in 2018 de vrijstelling voor de eigen woning voor het verschil tussen € 100.000 en € 25.526.

5d Bijzondere vrijstellingen

Vermeld hier of u een beroep doet op een andere bijzondere vrijstelling en geef een omschrijving van de bijzondere vrijstelling waar u een beroep op doet.

Een bijzondere vrijstelling geldt als:

- u de schenking krijgt om dringende schulden af te lossen
- uw instelling een algemeen nut beogende instelling (ANBI) is
- u een schenking krijgt van een ANBI
- uw instelling een sociaal belang behartigende instelling (SBBI) of een steunstichting SBBI is
- u inkomstenbelasting over de schenking betaalt
- u de schenking krijgt vanwege een morele verplichting
- u een (deel van een) landgoed krijgt dat beschermd is onder de Natuurschoonwet

U krijgt de schenking om dringende schulden af te lossen

U betaalt geen schenkbelasting als u de schenking krijgt om dringende schulden af te lossen en daarvoor ook gebruikt. Dringende schulden zijn schulden die u direct moet betalen. Denk bijvoorbeeld aan een huurschuld die u moet betalen om te voorkomen dat u uit uw huis wordt gezet. Het moet een schuld zijn die u zonder de schenking niet zou kunnen betalen, zelfs niet als u al uw bezittingen zou verkopen.

Uw instelling is een ANBI

Algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) betalen geen schenkbelasting over schenkingen die ze krijgen. Als een ANBI een schenking krijgt, hoeft die hierover geen aangifte te doen. Tenzij aan de schenking een voorwaarde is verbonden die niet past bij het doel dat de ANBI nastreeft.

U krijgt een schenking van een ANBI

Als een ANBI een schenking doet aan een persoon of een instelling, dan hoeft deze ook geen schenkbelasting te betalen. De ANBI moet de schenking dan wel gebruiken voor het doel dat de ANBI nastreeft.

Voorbeeld

De Dierenbescherming is een ANBI. De Dierenbescherming betaalt geen schenkbelasting over schenkingen die zij krijgt. Als de Dierenbescherming op haar beurt een schenking doet aan een dierenasiel, dan hoeft het dierenasiel ook geen schenkbelasting te betalen. Maar als de Dierenbescherming een auto cadeau doet aan een particulier, dan moet die particulier wel schenkbelasting betalen. De schenking van een auto past niet bij het doel van de Dierenbescherming en dient ook geen algemeen belang.

Uw instelling is een SBBI of een steunstichting SBBI

Een sociaal belang behartigende instelling (SBBI) hoeft geen schenkbelasting te betalen over schenkingen die ze krijgt. Dit geldt ook voor een steunstichting SBBI.

Let op!

Als een SBBI een schenking doet van meer dan € 2.129, moet de ontvanger schenkbelasting betalen, behalve als de ontvanger zelf een SBBI, een steunstichting SBBI of een ANBI is.

U betaalt inkomstenbelasting over de schenking

Sommige schenkingen zien wij als inkomsten uit arbeid. Denk bijvoorbeeld aan schenkingen die u van uw werkgever krijgt. Over de waarde van zo'n schenking betaalt u inkomstenbelasting. U betaalt dan geen schenkbelasting.

U krijgt de schenking vanwege een morele verplichting

Soms doet iemand een schenking omdat hij zich hiertoe moreel verplicht voelt. Wettelijk is de schenker nergens toe verplicht, dus een rechter zou de schenker niet kunnen dwingen om de schenking te doen. Maar de schenker en de ontvanger vinden allebei dat de ontvanger recht heeft op de schenking. De wet noemt dit 'het nakomen van een natuurlijke verbintenis'. Als u een schenking krijgt vanwege een morele verplichting, hoeft u daarover geen schenkbelasting te betalen. Denkt u dat deze regel op u van toepassing is? Dan kunt u dit aangeven in uw aangifte schenkbelasting.

Let op!

Een schenking vanwege een morele verplichting is altijd een uitzonderingsgeval. Ook de voorbeelden hieronder behandelen uitzonderingen. Niet bij iedere levensverzekering of echtscheiding is er sprake van het nakomen van een natuurlijke verbintenis.

Voorbeeld

Broer A sluit een levensverzekering af. Hij geeft aan de verzekeringsmaatschappij broer B op als begunstigde. Na het overlijden van broer A zou broer B dus een uitkering moeten ontvangen. Maar bij het opmaken van de polis wordt een fout gemaakt. Niet broer B, maar broer C wordt als begunstigde genoemd. Deze fout wordt pas ontdekt na het overlijden van broer A. Daardoor krijgt broer C de uitkering van de verzekering. Hij schenkt deze uitkering aan broer B, omdat hij weet dat broer A dit zo heeft bedoeld. Broer B hoeft geen schenkbelasting te betalen over deze schenking.

U krijgt een (deel van een) landgoed dat beschermd is onder de Natuurschoonwet

Geef bij de toelichting van vraag 5d ook het beschikingsnummer op van de aanwijzing als landgoed dat onder de Natuurschoonwet valt.

6 Aanslag schenkbelasting

6a In het buitenland betaalde schenkbelasting

Geef hier aan of u over de schenking in het buitenland schenkbelasting hebt betaald, of een belasting die te vergelijken is met de Nederlandse schenkbelasting. U hoeft dan minder schenkbelasting te betalen.

6b Overdrachtsbelasting verrekenen met schenkbelasting

Als u eigenaar wordt van een onroerende zaak, zoals een huis, winkel of stuk grond, dan betaalt u overdrachtsbelasting. De overdrachtsbelasting is 6% van de marktwaarde van de onroerende zaak. Voor woningen is de overdrachtsbelasting 2%.

In de volgende gevallen is sprake van een schenking en betaalt u misschien zowel overdrachtsbelasting als schenkbelasting:

- U wordt eigenaar van een onroerende zaak doordat iemand die aan u schenkt.
- U betaalt een bedrag voor de onroerende zaak, maar dat is lager dan de marktwaarde.
- U koopt een onroerende zaak en een deel van de koopsom wordt u kwijtgescholden.

Als u zowel overdrachtsbelasting als schenkbelasting betaalt, hebt u eerder al overdrachtsbelasting betaald over het bedrag waarover u nu schenkbelasting moet betalen. Wij verrekenen dan een evenredig deel van deze overdrachtsbelasting met de schenkbelasting. Hierdoor betaalt u minder schenkbelasting.

6c Wie betaalt de schenkbelasting?

De hoofdregel is dat de ontvanger de schenkbelasting betaalt. Als de schenker 'netto' ('vrij van recht') schenkt, betaalt hij de schenkbelasting. In deze situatie betaalt de schenker meer schenkbelasting dan de ontvanger zou moeten betalen. Dit komt omdat wij het betalen van de schenkbelasting ook weer zien als een schenking, waardoor het bedrag van de schenking hoger wordt. De aanslag schenkbelasting komt wel op naam van de ontvanger te staan.

Rekenhulp schenkbelasting

Om de schenkbelasting bij een gewone schenking en bij een schenking 'vrij van recht' te berekenen, kunt u de rekenhulp Schenkbelasting op belastingdienst.nl/schenken gebruiken.

7 Correspondentieadres

Wij sturen normaal gesproken de aanslag en eventuele vragen naar het correspondentieadres. Als u geen correspondentieadres invult, sturen wij de aanslag en eventuele vragen aan de ontvanger. Het correspondentieadres moet een adres in Nederland zijn.

Meer informatie

Meer informatie over de schenkbelasting vindt u op belastingdienst.nl/schenken.

